

Slovo k povzbuzení na pátek 20. března 2020...
Biblická čtení: Oz 14,2-16; Ž 81; Mk 12,28b-34

Milé sestry, milí bratři,

po včerejší slavnosti svatého Josefa s jejími vlastními biblickými čteními se dnes opět vracíme ke všednodenním úryvkům doby postní. Od jejího samého začátku nám z Božího slova zaznívají výzvy k postu, almužně, modlitbě a především k obrácení.

Takové výzvy slyšíme rok co rok, ale nynější radikální změnou naší životní situace nabývají tyto výzvy intenzity a dostávají i specifický rozměr: Půst se stal v mnohém něčím ne dobrovolně zvoleným nýbrž vynuceným (zejména půst očí a uší, tedy půst od zážitků a kratochvílí, možností trávení času, kultury, cestování a mnohého dalšího). Almužna se stala, a hlavně ještě se stane, prubířským kamenem naší lásky a nutností k přežití (a Bohu díky už nyní za každý, byť i sebemenší, projev laskavé solidarity). A modlitba je nyní pro mnohé tím jediným (a přesto nejhlavnějším), co nám z celé škály „prostředků“ křesťanského duchovního života zbylo. V těchto nových souvislostech a podobách postu, almužny a modlitby má nyní probíhat naše obrácení, jehož potřeba je – jako ve všech těžkých dobách – intenzivnější než jindy. A právě k tomu mohou být opět povzbuzením a pomocí i dnešní biblická čtení.

První z knihy proroka Ozeáše, proroka vystoupivšího v Severním Izraeli někdy v polovině 8. století před Kristem, bylo ze samotného závěru jeho knihy, byly to vlastně úplně závěrečné verše. Tato okolnost „závěru“ je důležitá. Čtení tak totiž může naznačovat a zdá se, že svou strukturou i obsahem také naznačuje, co se stane, když Ozeášova (předchozí) prorocství „zaberou“. Když si je posluchači vezmou k srdci, podle nich se zařídí a v souladu s nimi změní svůj život, když lid uslyší Hospodinův hlas a navrátí se ke zbožnosti (a kniha Ozeáše je celá jedním velikým a láskyplným voláním Božím po návratu člověka), pak bude lid vnitřně uzdraven. Bude podobný rozkvetlé lilii či bujně olivě, bude znovu s radostí a bez strachu chodit s Bohem po svých životních cestách.

Neznamená to, že svět sám o sobě se stane rozkvetlou zahradou a že všechny životní cesty člověka se stanou příjemnou procházkou v ní: o tom, že ne, přeci svědčí ostatně už i celé následné dějiny Izraele. Znamená to však, jak říká biblický obraz, že člověk sám se stane ztělesněním krásného obrazu: bude podobný ušlechtilé lilii, plodné a stín dávající olivě, člověk sám bude svému okolí vonět a přinášet mu dobré ovoce. Je to mnohdy těžké, náročné, vyžadující skutečné obrácení, ale stojí to za to, protože máme naději aspoň ten malý kousek světa kolem sebe, do něhož jsme vrženi, i kdyby byl sebemenší, zušlechtit a zkrásnit, učinit pro druhé zahradou.

Proto stojí za to přijmout Boží pozvání vedoucí k uskutečnění krásných obrazů v našem životě: „Vrať se, Izraeli, k Hospodinu, svému Bohu, neboť jsi padl pro svou nepravost... Vezměte s sebou slova modlitby a obraťte se k Hospodinu, řekněte mu: odpusť... Kdo je moudrý, kéž tomu porozumí, kdo má důvtip, ať to pozná.“

Ať už nynější tíseň má jakýkoli vztah k předešlým nepravostem nás lidí, jedno je jisté: když se díky ní obrátíme k Hospodinu, rozkveteme, uvnitř, v srdci, rozkvetou a zavoní i naše slova a činy, protože Boží pomoc nás zalije a Bůh „zhojí naši zradu“.

V evangeliu slyšíme dnes snad to nejpodstatnější a nejdůležitější ze všeho, přikázání k dvojediné lásce: k Bohu a k lidem. Přikázání, jehož naplňování činí z života člověka „ráj na zemi“. V něm je shrnuto opravdu vše, i o toho, o čem v postě běží. Láska k Bohu a lidem by měla být cílem a obsahem veškerého našeho obrácení, měla by být tím, k čemu by měl napomoci půst, z lásky by měla vyvěrat a k větší lásce vést almužna (v řečtině doslova: dar ze slitování), láska by měla být základní silou a důvodem všech našich modliteb.

Lásky bylo, je a vždy bude hodně potřeba. Nyní možná víc než jindy. Bůh je láska sám sobě, proto nás s láskou volá, proto se jako láska vtělil. A tak se k němu utíkejme a čerpejme u něj sílu, sílu Lásky k lásce.